

Nr 169

Utlåtande i anledning av väckta motioner om åtgärder i syfte att stimulera beredskapslagringen av traktorbränsle.

(1:a avd.)

I två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Velander m. fl.* (I: 39) och den andra inom andra kammaren av herr *Agerberg m. fl.* (II: 26), har hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om utredning med uppgift att verkställa en översyn av den hittills bedrivna beredskapslagringen av traktorbränsle samt framlägga förslag om hur samhällets stöd åt nämnda lagring skall utformas för att verksamheten skall få den önskvärda omfattningen.

Vidare har i två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren av herr *Gustaf Elofsson* (I: 348) och den andra inom andra kammaren av herr *Hansson* i Önnarp *m. fl.* (II: 403), hemställts, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära utfärdande av sådana direktiv till riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap att i motionerna föreslagna ändringar av bestämmelserna och föreskrifterna rörande långivningen till befrämjande av jordbrukares och maskinhållares uppläggande av beredskapslager av traktorbränsle måtte genomföras.

Beträffande de skäl, motionärerna anfört till stöd för sina yrkanden, hänvisas till motionerna II: 26 och II: 403. I motionerna I: 348 och II: 403 föreslås, att lånebeloppet höjes till 1 400 kronor och att amorteringstiden förlänges till 10 år. Vidare föreslås, att innehavare av jordbruk om högst 20 ha åker skall kunna erhålla lån med ett mindre belopp, samtidigt som den till lånet knutna lagerkvantiteten nedsättes. Härvid synes lånebeloppet per traktor böra utgöra 950 kronor och den mängd drivmedel, som under återbetalningstiden ständigt skall finnas i lager, uppgå till 3 m³.

Kungl. Maj:t bemyndigade den 30 april 1953 riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap att med hushållningssällskap ingå avtal om särskild långivning i syfte att åstadkomma beredskapslagring av drivmedel för jordbrukstraktorer genom enskilda jordbrukares eller maskinhållares försorg. Vidare medgav Kungl. Maj:t, att riksnämnden för ändamålet fick disponera högst tio miljoner kronor av den rörliga kredit, som upplagts hos riksgäldskontoret för finansiering av riksnämndens inköps- och lagringsverksamhet. Beslutet innebar medgivande för riksnämnden att genom förmedling av hushållningssällskap utlämna räntefria lån med fem års amorteringstid. Lånen, som skulle utgå med ettusen kronor för traktor och avse ett beredskaps-

lager av minst 4,5 kubikmeter drivmedel, beräknades motsvara kostnaden för anskaffning av en cistern med angivna rymd.

Utskottet har inhämtat, att riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap efter samråd med statens jordbruksnämnd och hushållningssällskapens förbund i skrivelse till Kungl. Maj:t den 29 november 1954, under hänvisning till att nuvarande lånemöjligheter för enskilda jordbrukare och maskinhållare i syfte att stimulera beredskapslagringen av traktorbränsle utnyttjats i mycket begränsad utsträckning, hemställt om i vissa avseenden ändrade bestämmelser för långivningen. Vidare har Riksförbundet Landsbygdens folk hos Kungl. Maj:t hemställt om översyn av den hittills bedrivna beredskapslagringen av traktorbränsle närmast i fråga om hur samhällets stöd åt nämnda lagring lämpligen bör utformas för att verksamheten skall kunna stimuleras i önskvärd utsträckning.

Med anledning härav har Kungl. Maj:t genom beslut den 28 oktober 1955 bemyndigat chefen för handelsdepartementet att låta verkställa en förutställningslös utredning rörande möjligheterna att åstadkomma en tillfredsställande beredskapslagring av drivmedel för jordbrukstraktorer och därvid särskilt genom förhandlingar med jordbrukets organisationer utröna betingelserna för dessas medverkan i fråga om dylik lagringsverksamhet.

Genom att en utredning på ifrågavarande område sålunda blivit tillsatt, har syftet i motionerna I: 39 och II: 26 blivit tillgodosett. Vad beträffar de i motionerna I: 348 och II: 403 framlagda ändringsförslagen i lånegivningsbestämmelserna förutsätter utskottet som självfallet, att desamma bliva föremål för prövning av nämnda utredning. Någon riksdagens åtgärd i anledning av motionerna torde därför icke vara påkallad.

Utskottet hemställer,

- a) att motionerna I: 39 och II: 26 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda;
- b) att motionerna I: 348 och II: 403 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 15 november 1955

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND

Närvarande: se under utlåtandet nr 170.